

ПРОПОЗИЦІЇ

Міністерства соціальної політики України

**до проекту Закону України „Про внесення змін до деяких законів України
щодо реалізації права на пенсію”,**

**внесеного на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України
Королевською Н. Ю., Солодом Ю. В. та іншими**

реєстр № 2083-1 від 14.02.2020

(перше читання)

1. Міністерство соціальної політики, підтримуючи соціальну спрямованість законопроекту, висловлює зауваження щодо неможливості його підтримання у запропонованій редакції.

2. Законопроектом пропонується визначити особливі умови для виплати пенсій, зарахування періодів роботи до страхового стажу внутрішньо переміщених осіб, а також осіб, які проживають на тимчасово окупованих територіях України.

Законопроектом передбачається:

призначення пенсій без проведення перевірки документів, поданих для визначення права на пенсію, та обчислення розмірів пенсій на підставі даних, наявних у Пенсійному фонді України, а також даних реєстру застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування;

виплата сум пенсій, які не було нараховано (виплачено) з моменту припинення фінансування органів Пенсійного фонду України у зв'язку зі збройним конфліктом, без обмежень будь-яким строком (частина суми більше як за 12 місяців – одночасно, решта суми – щомісячно рівними частинами, що не перевищують місячного розміру пенсії);

скасування обмежень щодо отримання не виплаченої особі пенсії її спадкоємцями без обмежень будь-яким строком;

призначення пенсій особам, які проживають на тимчасово окупованих територіях України та не перебувають на обліку як внутрішньо переміщені особи у територіальному органі Пенсійного фонду України, за місцем їхнього звернення (особисто або через представника, який діє на підставі виданої йому довіреності, посвідченої нотаріально) та виплата їм пенсій через мережу установ і пристроїв уповноважених банків або за зазначеним у заяві місцезнаходженням організації, яка проводить виплату і доставку пенсій, тільки на території населених пунктів, де органи державної влади здійснюють свої повноваження у повному обсязі.

Законопроект потребує доопрацювання з огляду на нижчевикладене.

Законом України „Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування” визначено, зокрема, принципи, засади і механізми функціонування системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, призначення, перерахунку і виплати пенсій для всіх осіб, тому виокремлювати в ньому категорію „внутрішньо переміщена особа” недоцільно.

Питання підтвердження страхового та спеціального стажу роботи на підприємствах, в установах, організаціях (включаючи правонаступників), що розміщуються на тимчасово окупованій території України або в районах проведення антитерористичної операції, за даними, наявними в реєстрі застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування урегульовано постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.1993 № 637 „Про затвердження Порядку підтвердження наявного трудового стажу для призначення пенсії за відсутності трудової книжки або відповідних записів у ній” (із змінами).

Пропозиція щодо заборони органам Пенсійного фонду України відмовляти в призначенні пенсії на підставі неможливості проведення перевірки документів, поданих для визначення права на пенсію, може призвести до зловживань з боку внутрішньо переміщених осіб, зокрема, до подання ними недостовірних відомостей та, відповідно, незаконного призначення пенсії.

Пропозиція щодо поновлення виплати пенсій особам, які залишилися на не підконтрольних українській владі територіях, шляхом подання відповідної заяви через представника, який діє на підставі нотаріально завіреної довіреності, містить ризики виплати пенсій без належних підстав і, відповідно, нецільового використання коштів Пенсійного фонду України.

При цьому варто зауважити, що на зазначених територіях будь-який акт, виданий Російською Федерацією, окупаційною адміністрацією Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, є недійсним і не створює жодних правових наслідків, а в органах Пенсійного фонду України відсутня будь-яка інформація про осіб, які там проживають.

Крім того, запропоноване законопроектом визначення Кабінетом Міністрів України переліку населених пунктів, на території яких органи державної влади не здійснюють свої повноваження, суперечить частині другій статті 1 Закону України „Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях”, якою визначено, що межі та перелік районів, міст, селищ і сіл, частин їх територій, тимчасово окупованих у Донецькій та Луганській областях, визначаються Президентом України за поданням Міністерства оборони України, підготовленим на основі пропозицій Генерального штабу Збройних Сил України.

На сьогодні межі та перелік районів, міст, селищ і сіл, частин їх територій, тимчасово окупованих у Донецькій та Луганській областях затверджено Указом Президента України від 07.02.2019 № 32/2019.

Запропонованими проектом акта змінами щодо скасування подвійної сплати страхових внесків для осіб, які не мали змоги їх сплатити у зв'язку з внутрішнім переміщенням, тимчасовою окупацією частини території України (що вважається відомими обставинами та не потребує доведення за певних умов), передбачаються привілеї для таких осіб порівняно з іншими категоріями застрахованих осіб.

Крім того, реалізація норм законопроекту у 2020 році потребуватиме додаткових коштів з бюджету Пенсійного фонду України у сумі 121 млрд гривень.

При цьому всупереч бюджетному законодавству до законопроекту не надано фінансово-економічних обґрунтувань щодо витрат на пенсійне забезпечення внаслідок його прийняття, а також пропозицій щодо покриття цих витрат (стаття 27 Бюджетного кодексу України).

Дефіцит Пенсійного фонду України відшкодовується за рахунок коштів Державного бюджету України, тому законопроект потребує врахування думки Міністерства фінансів України щодо можливості його реалізації.

Міністр

23 03 2020 р.

 М. Лазєбна